

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

17 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinand admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Ieșeanu Nichita și avocatul acestuia Butescu Tudor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești din 30 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Ieșeanu Nichita Maxim, născut la 02 iunie 1958, originar și domiciliat în s. Cărpineni, str. Satul Nou 16, r-nul Hîncești,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.02.2015-30.06.2015;

Instanța de apel: 31.07.2015-15.10.2015;

Instanța de recurs: 15.01.2016-17.02.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 30 iunie 2015, Ieșeanu Nichita a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă și dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Sobol Mihail a prejudiciului moral în sumă de 10000 (zece mii) lei.

Prin aceeași sentință s-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1736 (una mie șapte sute treizeci și șase) lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Ieșeanu Nichita la 28 ianuarie 2014, aproximativ la ora 19.00, conducînd autoturismul de model „UAZ 24” cu n/î CU AS 922, fiind în stare de ebrietate, conform rezultatelor analizei probelor biologice pentru stabilirea alcoolemiei, concentrația de alcool în

sînge constituia 1,94 g/l, fapt ce se consideră stare de ebrietate cu grad avansat, deținînd permis de conducere valabil pentru categoria mijlocului de transport pe care-l ghida, se deplasa pe timp de noapte pe str. Gemenilor din s. Cărpineni, r-nul Hîncești. În timpul deplasării, n-a ținut permanent seama de împrejurări, n-a apreciat corect situația reală pe drum în care se afla vehiculul în momentul respectiv prin care a încălcat cerințele pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere, și manifestînd neglijența criminală în circumstanțele expuse mai sus, nu a reacționat adecvat și ca rezultat a comis tamponarea saniei cu tracțiune animală care se deplasa pe marginea carosabilului, din sens opus, în partea dreaptă relativ sensului de deplasare al automobilului de model „UAZ 24” cu n/î CU AS 922. În rezultatul impactului, părții vătămate Mihail Sobol, i-au fost cauzate, conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr.66 „D” din 07.03.2014, traumă închisă a abdomenului, lezarea traumatică a splinei, ce se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

3. Sentința a fost atacată cu apel în termen de către avocatul Macar Alexandru în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu adoptarea unei decizii de achitare, iar acțiunea civilă să fie respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea apelului a invocat că, Ieșeanu Nichita nu se face culpabil de încălcarea cărorva reguli de securitate a circulației, or invocarea pct. 10, 45 al RCR în afară de viteză nu conține absolut careva reguli, iar în cadrul cercetării judecătorește a fost demonstrat că inculpatul nu a depășit viteza de circulație. Încălcarea regulilor de circulație au făcut-o Sobol Mihail, urcîndu-se într-un mijloc de transport ce nu corespunde RCR și Stratu Andrei, care conducea în stare de ebrietate mijlocul de transport, nu purta vestă specială, mijlocul de transport nu era înregistrat și nu conținea semnale luminescente, faptele date fiind confirmate prin declarațiile martorului Buză Grigore care a declarat: „Nichita s-a oprit pe loc, calul a pălit cu șoldul mașina, iar căruțașul stătea lîngă sanie.(...) S-a lovit în partea stîngă a automobilului”.

Conform prevederilor RCR pct. 110. 1), pentru a fi admis în traficul rutier, vehiculul cu tracțiune animală trebuie să fie înregistrat în modul stabilit și să poarte numărul de înregistrare, să fie semnalizat în față cu catadioptri de culoare albă, pe lateral - de culoare portocalie, în spate - de culoare roșie, de formă triunghiulară;

2) Vehiculul în cauză trebuie să fie echipat cu pană pentru împiedicarea roții la deplasarea în pantă sau, în cazul opririi pe sectorul de drum cu declivități, pentru imobilizarea acestuia;

3) Conducătorul vehiculului cu tracțiune animală, în timpul deplasării, trebuie să se afle în vehicul, menținînd în permanență controlul asupra animalelor, iar dacă din diferite motive este impus să se deplaseze pe jos, el trebuie să ducă animalele de frîu;

4) Conducătorului de vehicul cu tracțiune animală îi este interzis: a) să circule fără aplicarea numărului de înregistrare pe vehicul;

Conform declarațiilor martorului Buză Grigore înainte de impactul automobilului UAZ cu sania, Ieșeanu Nichita a oprit definitiv automobilul, iar sania s-a lovit de automobil, mai mult ca atât Stratu A. a sărit din căruță și încerca să oprească caii.

Conform declarațiilor martorilor Mandîș Ion, Colța Andrei, Buză Grigore, polițistului Macaru Nicolaie, rezultă că pe parcursul zilei de 28.01.2015 Ieșeanu Nichita nu a servit alcool și nu a fost observat ca acesta să fie în stare de ebrietate, ci anume după ce lui Ieșeanu Nichita i-a fost permis să meargă acasă unde s-a întâlnit cu doi vecini acesta a servit vin. Orice dubiu urmează a fi interpretat în beneficiul inculpatului, sub acest aspect vin faptele confirmative prin declarațiile martorilor că Ieșeanu Nichita a stopat înainte de accident. Anume Stratu Andrei n-a oprit și s-a lovit cu sania în el, cât și a faptului că Ieșeanu Nichita nu a consumat. Pretinsele afirmații ale primei instanțe contrare celor redade anterior poartă ele însăși un caracter dubios și care nu se bazează pe careva norme legale. Or, în nici o normă legală în vigoare nu a fost găsit faptul că dacă persoanele sunt cunoscute între ele sau sunt vecini aceștia nu pot fi audiați ca martori, iar dacă au fost audiați declarațiile acestora nu sunt luate în considerație. Acesta reprezentînd un absurd total și o practică de încurajare a părții acuzării, care la orice probă de acest gen invocă asemenea incorectitudini.

Din cele enunțate rezultă că, Ieșeanu Nichita s-a conformat prevederilor legale, și anume n-a consumat alcool după producerea accidentului și pînă la sosirea poliției, iar la sosirea poliției aceștia nu au găsit careva motive de suspiciune de a petrece testarea alcoolscoptică, or Ieșeanu Nichita nu dădea semene de a fi în stare de ebrietate.

Ținînd cont că Ieșeanu Nichita se face nevinovat de producerea accidentului, urmînd a fi achitat, și a faptului că partea vătămată n-a înaintat conform prevederilor legislației penale acțiunea civilă în scris, aceasta urmează a fi respinsă.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel și inculpatul cu avocatul Butescu Tudor, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, emiterea unei noi decizii prin care să fie numită o pedeapsă nelegată cu privațiunea de libertate.

În argumentarea apelului s-a invocat că, instanța incorect a dedus că Ieșeanu Nichita era în stare de ebrietate în timpul cînd conducea automobilul pînă la producerea accidentului rutier, fapt neconfirmat, cu atât mai mult că căruțașul Stratu Andrei și partea vătămată Sobol Mihail, care singuri erau în stare de ebrietate, au recunoscut acest fapt.

Nu sunt clare împrejurările care au adus la lezarea traumatică a splinei, deoarece splina putea să provoace dureri de la consumarea băuturilor spirtoase, care

au și adus la rezultatul parvenit, dar poate să fie și o „afacere” din partea cunoștințelor lui A. Stratu și M. Sobol, ca medicii să prezinte anchetei probe false.

Pentru a opera partea abdominală a omului la splină, așa operații nu se efectuează în spitalele din sate, dar într-un spital larg specializat cu o sală de operație performantă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 au fost respinse apelurile declarate ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului în baza art. 264 alin. (4) Cod penal.

Cu toate că, Ieșeanu Nichita în cadrul examinării cauzei la Curtea de Apel a recunoscut parțial vina în comiterea infracțiunii încriminate, vinovăția lui se dovedește și prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, care au fost recercetate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, și anume: declarațiile părții vătămate, a martorilor Pleșca Liuba, Macaru Nicolae, Stratu Andrei, Buză Grigore, Zavtur Nicolae, Colța Andrei, Mandiș Ion, precum și materialele cauzei, cum ar fi:

- informația 903 din 28.01.2014 potrivit căreia în urma accidentului rutier Sobol Mihail a primit o traumă a abdomenului și ruptură a splinei (f.d.33);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului accidentului rutier cu fototabelul anexat și schema accidentului din 28.01.2014 (f.d.38-42);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului cu fototabelul anexat și schema accidentului rutier din 03.06.2014 (f.d.43-45);
- procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier cu fototabelul anexat din 29.01.2014 (f.d.46-49);
- procesul-verbal de examinare a obiectului cu fototabelul anexat din 14.09.2014 (f.d.71-72);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 66 „D” din 07.03.2014, expertul concluzionând, că la Sobol Mihail au fost depistate leziuni corporale, traumă închisă a abdomenului, lezarea traumatică a splinei (clinic extirpată), care prezenta pericol pentru viața părții vătămate, fiind calificat ca vătămare corporală gravă (f.d.79-80);
- raportul de expertiză judiciară auto-tehnică nr.1971 din 25 noiembrie 2014, expertul concluzionând că, în momentul coliziunii cu sania, partea stângă a mijlocului de transport de model „UAZ 3303” a intrat în contact cu barele (stâlpii) metalici din partea stângă a saniei cu tracțiune animal (f.d.91- 97);

- rezultatul nr.1489 al testului „Drager” din 29.01.2014, la Ieșeanu Nichita a fost constatat concentrația de alcool în aerul expirat de 0,68 mg/l (f.d.100);
- rezultatul analizei nr.36 din 29.01.2014, conform căruia concentrația de alcool în sânge la Ieșeanu Nichita constituia 1,94 g/l (f.d.101);
- procesul-verbal nr.535 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și natura ei din 29.01.2014, a fost concluzionat starea de ebrietate alcoolică cu grad avansat (f.d.102).

Argumentele inculpatului prin care pledează nevinovat nu și-au găsit confirmare atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, cu atât mai mult că în instanța de apel, inculpatul și-a recunoscut parțial vina.

Colegiul a considerat că pedeapsa numită lui Ieșeanu Nichita este una legală, în limitele legii și corespunde personalității inculpatului, iar la aplicarea ei instanța de fond a ținut cont de multiple date privind personalitatea acestuia, de circumstanțele care agravează și atenuează pedeapsa.

5. Împotriva hotărîrilor menționate inculpatul și avocatul acestuia Butescu Tudor au declarat recurs ordinar, solicitînd casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că:

- instanțele de judecată nu au dat o apreciere corectă probelor acumulate în dosar;
- instanța de apel a respins nemotivat demersurile și cererile prin care s-a solicitat de către avocații inculpatului de a fi audiați alți martori, însă despre acest fapt în decizie nu este menționat;
- instanțele de fond erau în drept să ajungă la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea dînsului de societate, cu aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a pedepsei.

5.1. Ulterior, la 15.12.2016, recurenții au înaintat cerere de concretizare a cerințelor din recursul ordinar, în care au invocat faptul că își retrag solicitarea privind remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel, deoarece inculpatul își recunoaște vina, ceea ce constituie o circumstanță atenuantă, a restituit paguba materială părții vătămate, iar pedeapsa aplicată este prea aspră și circumstanțele descrise permit instanței de judecată să stabilească pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească definitivă.

În speță, Colegiul penal precizează că recurenții în recursul declarat nu invocă careva temei prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală, însă din conținutul acestuia rezultă că recurenții critică pedeapsa aplicată de către instanța de fond și ulterior menținută de instanța de apel, eroare care de fapt este prevăzută la pct. 10) alin. (1) Cod de procedură penală.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul consideră, că temeiul semnalat nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel menținînd soluția instanței de fond just și-a motivat decizia adoptată, deoarece vina inculpatului a fost demonstrată prin cumulul de probe administrate la materialele cauzei și care confirmă săvîrșirea de către Ieșeanu Nichita a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal.

În această ordine de idei instanța de recurs precizează, că la aplicarea pedepsei în privința inculpatului s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

Reieșind din doctrina penală, în cazul săvîrșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvîrșite, care se măsoară după quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmînd ca celelalte două

criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Astfel, conform alin. (1) art. 75 Cod penal *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.*

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

În conformitate cu art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

În speță, Colegiul penal constată că instanța de apel în raport cu fapta comisă și cu cumulul de circumstanțe, corect a menținut sentința în privința lui Ieșeanu Nichita, deoarece cumulul probelor administrate pe caz prin coroborarea lor reciprocă, denotă cert comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, cu cauzarea leziunilor corporale grave părții vătămate Sobol Mihail.

Totodată, instanța de recurs precizează că este neîntemeiat argumentul precum că inculpatul a restituit prejudiciul material părții vătămate și care în înțelesul său crede că ar duce la ameliorarea situației, deoarece nu este confirmat prin careva act și acesta nu este motiv de modificare a pedepsei aplicate de către instanța de fond, iar faptul că în recursul declarat recurenții invocă că inculpatul își recunoaște vina și se căiește de cele comise, nu reprezintă temei de suspendare condiționată a pedepsei aplicate, cu atât mai mult că prin apelul declarat de avocatul Macar Alexandru în numele inculpatului s-a solicitat emiterea unei hotărâri de achitare.

Astfel, circumstanțele expuse corect au dus la emiterea unei decizii de menținere a soluției instanței de fond de condamnare, iar corectarea inculpatului se consideră posibilă cu aplicarea unei pedepse privative de libertate, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

Prin urmare, instanța de recurs precizează că argumentele expuse de recurenți întru casarea deciziei recurate sunt declarative și neîntemeiate, invocate în scopul

evitării executării pedepsei aplicate, or instanța de apel examinând minuțios cauza a apreciat toate probele din dosar, examinându-le în ansamblu și detaliat, iar alte probleme de drept care ar afecta hotărîrea în cauză nu au fost invocate și nici nu se conțin în materialele dosarului.

Din acest punct de vedere se conchide că temeiurile pentru recursul ordinar declarat de recurenți nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs și nu persistă temeiuri de casare a soluției adoptate, din care considerente se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Ieșeanu Nichita și avocatul acestuia Butescu Tudor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, în cauză penală în privința lui Ieșeanu Nichita, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 16 martie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun